

Kohti täydellistä kulttuuria

Uskonto ja kulttuurijärjestelmät. Ihmiskunnan kulttuurikausilla on ollut oma uskontonsa, kaiken kattava ideologia tai maailmanselitys, joka ohjaa ihmisten valintoja ja määrittelee, mikä on korkeinta rationaalisuutta tai elämän tarkoitus. Metsästäjä-keräilijöiden uskonnollinen ideologia oli samanismi, jonka perustana oli usko alati uudelleen syntyvään, reinkarnoituvaan sieluun; usko luonnon ja kaiken elämän ikuiseseen kiertokulkuun ylläpiti tuon ajan ihmisen uskoa turvalliseen tulevaisuuteen.

Alkavien viljelykulttuurien, kaski- ja hortikulttuurien uskonto on ollut tietäjäys. Tietäjien uskottiin riiteillään hallitsevan kaskiviljelijän ympäristöä, kasvun ja hedelmällisyyden voimia, viljelevien sukuyhteisöjen kannalta perustavaa laatua olevia asioita.

Agraaristen kyläkulttuurien uskontoja ovat ns. korkeauskonnot, kristinusko, islam, buddhalaisuus, ne syntyivät agraaristumisen mukana. Kristinuskon varhainen miljöö on meilläkin ollut länsisuomalainen talonpoikauskylä. Korkeauskonnot ovat ylläpitäneet paikallisuutta ja kyläyhteisöille välttämättömiä perhe- ja moraalinormeja, naapuruutta ja lähimmäisyyttä. Kaikkialla euraasialaisissa kyläyhteisöissä hyvä elämä on perustunut naapuruuden ja lähimmäisyyden etiikkaan, niihin kymmeneen käskyyn, eikä yhteisöllisyyttä voi ollakaan ilman moraalinormeja.

Nykyajan todellinen vaikuttava ideologia on kehitysuskonto. Niin kuin kaikilla uskonnoilla, sillä on pelastussanoma, evankeliumi, jonka kehityksen ympärille syntynyt valtajärjestelmä, kehityskirkko, pyrkii levittämään kaikkialle maailmaan. Kehitys luo lopulta täydellisen elämän ja ratkaisee kaikki ihmiskunnan ongelmat.

Kehitysuskonto - meritokratian ideologia. Kehitysideologialla on todellisen uskonnon tuntomerkkejä.

– *Ihmetekojen historia.* Kehitysusko nojaa tieteellis-teknisiin ihmeisiin. Uskonnot tarvitsevat luonnonjärjestyksen yläpuolella liikkuvia, yliluonnollisia todisteita omasta kaikkivoimaisuudestaan. Nykyajan massoille tuotetaan herkeämättä kehitysihmeitä. Kehitysuskon tavoitteena on luoda uudelleen eläimet ja kasvit, ottaa teknosysteemien hallintaan luomakunnan geeniperimä, evoluutio, koko elämä.

– *Kehitysmytologia.* Kehitysuskon myyttejä ovat alkukertomukset siitä, kuinka kehitys sai alkunsa, ne ovat tieteen ja taiteen sankaritarinoita, jotka kerrotaan yhä uudestaan ja uudestaan, uusinnetaan ja siirretään uusille sukupolville. Uusintaminen muuttaa ne pyhäiksi, perustavaa laatua oleviksi kertomuksiksi, joiden merkitystä ei epäillä.

– *Kehityspyhimykset.* Kehitysuskonto palvoo ja ylistää ihmeidentekijöitä, neroja, rajojen rikkojia, kehitysjumalia, niitä jotka uudistivat tai uudelleen loivat tulevaisuuden. Kehitysuskon ihmeidentekijät, pyhimykset, alkuheerokset ovat teknosysteemeille välttämättömiä, ilman alkumyyttejä ja pyhimyksiä ei ole pyhää historiaa eikä pyhää tulevaisuutta.

– *Lopun ajan eskatologia.* Kehitysusko luo jatkuvasti tulevaisuuden utopioita ja kehityskuvia tieteellis-teknisestä paratiisista, jossa kaikki luontoa ja ihmistä uhkaavat vaarat on eliminoitu. Täydellisessä tulevaisuudessa kehitys palkitaan ja antikehitys saa rangautuksensa. Eskatologia on uskonnoille välttämätöntä, myös kehitysuskolle, riippumatta siitä, minkälainen täydellinen kehitys lopulta tulisi olemaan.

– *Kehityspapisto.* Kehitysuskon papisto, meritokratia, pyrkii hallitsemaan oikeaa oppia, kaikkien kansojen ajattelua ja oikeaa uskoa. Kaikkialla maailmassa kaikuu herkeämättömän kehitysliturgia. Kehitysuskovat määrittelevät, mikä on oikeaa kehitystä, rajaavat pois antikehityksen, eliminovat epäuskoiset, nuo oikean uskon viholliset, kehityspakanat.

– *Totuuden mystillistäminen.* Myös kehitysuskon piirissä vaikuttava tieto muutetaan mystiseksi, yliluonnolliseksi, tuonpuoleiseksi, se on jotain joka käsittelee lopullisuutta: maailmankaikkeuden perimmäisiä kysymyksiä, kvanttien olemusta, nanotekniikkaa; humanistisella puolella tieto on kontekstuaalista, intertekstuaalista, sellaista jota vai alan kehitysmeritokraatti kykenee ymmärtämään ja tulkitsemaan.

– *Uskonnolliset valtarakenteet.* Ideologiat pyrkivät tunkeutumaan kaikkiin yhteiskunnan rakenteisiin ja saamaan oppinsa kulttuuristen valintojen ja päätöksen teon perustaksi, monopolisoimaan tulevaisuuden. Nykyisin poliittinen valta perustuu jo kokonaan kehitysuskon ajatuskaavoihin ja fraseologiaan.

– *Kehityshierarkia.* Meritokratia asettaa kaiken olemassa olevan kehitysjärjestykseen, mittaa, punnitsee ja lajittelee ihmiset syntymästä lähtien, määrittelee voittajat, suomen suurimman ihmisen, maailman suurimman vaikuttajan, historian suurimmat kehitysihmeet. Kaikkialla kehityksen pikkupapit pystyttävät suurihmisten kulttipatsaita, kehityksen palvontapaikkoja, kirjoittavat kehityshistorioita.

Ihminen on laji, joka on tehnyt ihmisestä jumalan.

Kehitys ja kulttikieli. Kehitysmeritokratia tuottaa kaikkialla kehityskieltä, joka masinoi kehitystä, uutuutta, tulevaisuutta. Uskovaisten ilmaisuissa oikea kehitys on jotain, joka kuuluu tähän päivään, tai on huomispäivää ja vastaavasti antikehitys on eilispäivää. Oikea kehitys on innovatiivista, uutta osaamista tai peräti uuden sukupolven ajattelua. Kehityksen evankeliumi on suunnattu uusille sukupolville, uuden ajan ihmisille; he toteuttavat täydellisyyden.

Tulevaisuutta luodaan tieteellisteknisesti täydellisillä manipulaatiokoneistoilla, tajuntateollisuudella, medialla, maailmanavoilla, ja ennen pitkää myös vaikuttamistekniikka muuttuu varmaankin täydelliseksi.

Kehitysuskon toimijat pyrkivät *vaikuttamaan*, hallitsemaan uskovaisten ajattelua ja tulevaisuuskuvia; meritokratian hierarkiassa suurinta on se, joka vaikuttaa tai on vaikuttanut eniten toisten ihmisten, massojen ajatteluun tai elämään.

Kaikissa maailman kehityskoneistoissa oikean uskon julistaminen, suostutteleva eli persuatiivinen puhe, saarna on muuttunut yhä yhdenmukaisemmiksi. Kehitysuskon kieli on positiivista, kannustavaa, yksilöä puhuttelevaa; tärkeintä on ruokkia massayksilöitä, jotka haluavat erottua tai kuvittelevat olevansa tavanomaisuuden ulkopuolella

Kehitysuskon niin tieteen kuin taiteenkin sanoman tulee olla jotain mystillistä, yliluonnollista. Jos joku haluaa tutustua siihen kuinka tieteellinen tieto muutetaan suorastaan teologiseksi, lukekoon populaareja tiedelehtiä, esimerkiksi Tieteen kuvalehteä; se hehkuu uskoa tieteellis-tekniseen kehitykseen. Tieteen vaikuttamiskieli ja uskon vakaumus eivät eroa uskonnollisesta julistamisesta, vaikkapa kristillisen evankeliumin levittämisestä.

Pikkumeritokraattien pyhä kieli tekee kehitysjumalat eläviksi, nostaa heidät koko ihmiskunnan yläpuolelle. Tajuntateollisuuden pikkumeritokraatin kielessä Hitler hyökkäsi Puolaan, Hitler kukisti Ranskan, Hitler pommitti Lontoota, Hitler oli kaikkivoipa, kaiken-tekävä ja kaikkialla läsnä oleva, häneltä ei mikään jäänyt salaan; hänelle oikeauskoiset uhrasivat miljoonia ihmisuhreja. Pikkumeritokratian kerronnassa Neuvostoliitosta on jäänyt jäljelle vain Stalin. Täydellisessä kulttuurissa merkityksellisiä tulevat olemaan vain maailman suurimmat ihmiset.

Uskonnollisilla valtarakenteilla täytyy aina olla vihollinen, vastausko. Keskitetyt ideologiat tarvitsevat vastaihmisensä, paholaisen palvelijat, kansan viholliset, jotka on voitettava ja eliminoitava oikean uskon ympäristöstä. Ilman antikehitystä ei ole pelastusta. Kehityskirkon mytologiassa koko menneisyys on aina ollut epäkehitystä, alikehitystä, primitiivisyyttä.

Oikea kehitys alkaa siitä, missä kehitysmeritokraatti itse seisoo.

Rakennemuutosten ketju

Teoreettinen tausta. Tämä kirjoitus edustaa ympäristöantropologiaa, mutten pidä keskeisenä ihmisyhteisöjen sopeutumista ympäröivään luontoon, vaan ympäröivään todellisuuteen, yhteisöä ympäröivään taloudellisiin, poliittisiin ja sosiaalisiin rakenteisiin. Kulttuurien todellinen ympäristö on ollut jatkuvaa muutosta, eikä ihminen ole voinut sopeutua johonkin olemassa olevaan tilaan vaan tulevaisuuteen. Minusta kulttuuri ei ole perinteitä, joita yhteiskunnat ylläpitävät, vaan ihmisten toimintaa, joka tähtää turvallisen tulevaisuuden luomiseen jatkuvasti muuttuvassa ympäristössä.

Kulttuurijärjestelmien historian olen jakanut *lokaaliseen*, *delokaaliseen* (keskittyvään) ja *postlokaaliseen* kulttuurikauteen. Lokaaliset kulttuurit sopeutuivat ennen kaikkea omaan maantieteelliseen ympäristöönsä, paikallisiin luonnonvaroihin ja paikalliseen tulevaisuuteen. Ne loivat kulttuurisia vastauksia, selviytymisstrategioita, jotka toimivat niiden omassa maantieteellisessä lähiympäristössä. Näin syntyivät etniset paikalliskulttuurit, niiden ominaispiirteet; ne tuhannet ja tuhannet ihmisen elämänmuodot, kylämaisemat, erilaiset kielet ja murteet, erilainen kansanmusiikki, koko se etnisten kulttuurien diversiteetti, joka maapallolla on ollut olemassa.

Toisen maailmansodan jälkeen tapahtui totaalinen rakennemuutos, joka on ulottunut ihmisen elinympäristöihin kaikkialla maailmassa. Teollistuvat valtiot alkoivat sopeutua ulkopuoliseen, delokaaliseen ympäristöön: maailmankaupan vaatimuksiin, kansainväliseen tieteellistekniseen kehitykseen, tai kehityksen utopiaan.

Delokaalisen kulttuurin perusrakenne ei enää ole paikallinen yhteisö, vaan keskittyvä teknosysteemi, joka on ottanut haltuunsa oman alueensa tiedon, tekniikan ja tulevaisuuden. Eikä kehitys voi pysähtyä ennen kuin luonto ja ihminen ovat täydellisesti teknosysteemien hallinnassa.

Delokaalisena kautena paikallisyhteisöjen yläpuolelle nousi valtiokulttuuri ja kansainvälisessä kilpailussa valtioiden - kansantalouksien - on ollut jatkuvasti kasvettava ja keskityttävä, yhteiskunnan tekninen ja kulttuurinen perusmalli on ollut liukuhihna. Kehittyvä kulttuuri on keskittyviä organisaatioita, teknosysteemejä, jotka kaikkialla sopeutuvat yhdenmukaiseen ympäristöön, kansainväliseen kehitykseen. Rakennemuutos paikallisuudesta ylipaikallisuuteen on koskenut kaikkia kulttuurin rakenteita, yhteiskuntaa, yksityisen ihmisen elämää, uskontoja, olemassaolon selityksiä. Muutos etenee väistämättömästi, vanhat kulttuurirakenteet eivät enää toimi uudessa ympäristössä.

Tunnollisten organisaattoreiden aika. Paikallisten ihmisten tilalle ovat tulleet "kehittäjät", "toimijat", organisaattorit, byrokraatit, teknokraatit, uudet ekologiset voittajat, joista olen käyttänyt termiä meritokraatti. Kehitysmeritokraatti on kunnan ihminen, ahkera, omalle teknosysteemilleen uskollinen, hyvä perheenisä tai äiti, joka kaikin tavoin huolehtii lastensa tulevaisuudesta. Kunnan meritokraatti sopeutuu järjestelmään ja pyrkii täyttämään koneistonsa vaatimukset ja oman teknosysteeminsä sisältä hän luo myös omat mielipiteensä, maallikkoteoriansa, niistä asioista ja ihmisistä, jotka eivät täytä järjestelmän kehitysvaatimuksia.

Meritokraatti uskoo kehitykseen, palvoo kehitysjumaliaan, pystyttää kehitysheerosien muistopatsaita, kirjoittaa suurmiesten elämäntarinoita, organisoii ihmisjumalten palvontariittejä. Kunnan ihmiset ovat aikansa ekologisia voittajia ja puhtaana pitäjiä. Järjestelmän pikkupapit tuomitsevat kehityspakanat, antavat ilmi kansan viholliset, juuri he löytävät ja syyllistävät vastaihmiset, juutalaiset, kulakit, kansan viholliset, sellaiset jotka eivät usko, jotka ajattelevat väärin, rikollisesti. Ja lähettävät toisinajattelijat keskitysleireille.

Kehitysuskon menestyjät ovat niitä samoja hurskaita ihmisiä, jota ylläpitivät puhdasoppista kristillistä kirkkoa, tekivät työväenluokan vallankumouksen, uskoivat

kansallissosialismiin ja uskovat nyt rajattomaan tieteellistekniseen kehitykseen, evoluutioon, ja tuhoavat lopulta maapallon tulevaisuuden.

Postlokaalisen maailman perustuslait. Meritokratian todellisia kulttuurilakeja ovat keskittyminen ja yhdenmukaistuminen, nykyisin yhdenmukaistuminen on kehittynyt globaaliksi jäljittelyksi. Nykyisin on tapana puhua globalisaatiosta ikään kuin se koskisi vain teknistaloudellista kehitystä, kaupan "vapautumista". Todellisuudessa se merkitsee kaikkien yhteiskunnallisten rakenteiden samanlaistumista, kulttuurin muuttumista yhdenmukaiseksi, globaaliksi massatuotannoksi ja massakulutukseksi.

Suomikin on jo tänä päivänä kehityskeskusten kulttuurimaisema. Suomalaisuutta on ympäristökeskus, virastokeskus, koulukeskus, kauppakeskus, terveyskeskus, urheilu keskus, kulttuurikeskus. Suomalainen kulttuuri on keskusvirastoja, keskusjärjestöjä, hallinto, talous ja sosiaalikeskuksia, osaamiskeskuksia ja hyvinvointikeskuksia, joihin massojen elämä on keskitetty. Suomen maatalous keskittyy keskittymistään, ja tulevaisuudessa maataloustuotanto muuttuu automatisoiduksi agroteollisuudeksi, jota hallitsevat globaalit tuotantokonsernit.

Keskittyminen jatkuu. Suomalainenkin eliitti on jo mukana rakentamassa Euroopan Yhdysvaltoja, mannervaltiota. Kansallisvaltioista ollaan siirtymässä maanosavaltioiden aikakauteen. Postlokaalinen kulttuurijärjestelmä monopolisoituu ja globaalistuu rakenteellisesti yhä yhdenmukaiseksi teknoysteemien maailmankulttuuriksi. Kaikkien kansojen tulevaisuutta hallitsee sama kehitysuskon eskatologia, samat teknologisen tulevaisuuden paratiisikuvitelmat, eikä tulevaisuus voi päättyä muuhun kuin täydellisyyteen, *finalisaatioon*.

Kansallisvaltioiden kuolema. Keskittyminen on ulottunut kaikkiin paikallisiin rakenteisiin. Kyläyhteisöt, kyläkoulut, kyläkaupat ja muutkin paikalliset rakenteet ovat jo lähes kokonaan hävinneet. Suomalainen paikalliskulttuuri on keskittynyt ensin kaskivaarojen taloryhmistä agraarisiksi kyläyhteisöiksi, joilla oli esimerkiksi Pohjanmaalla 1700-luvulla oma kylähallintonsa, oltermannilaitos. Kuntalaitos oli 1800-luvun lopun ja 1900-luvun alun utopia, se syntyi maatalousyhteiskunnassa. Kaikkialle perustettiin uusia kuntia. Viisikymmentä vuotta sitten kunnat työllistivät yhä enemmän, rakensivat yhä komeampia kunnantaloja, kouluja ja sairaaloita. Suomen kansantalous kasvoi kunnissa.

Nykyisin Suomi ei enää kykene pitämään pystyssä paikallisia eikä valtiollisiakaan rakenteitaan, uusi isänmaa, eurohallinto, euroarmeija, eurorikollisuus vaativat yhä suuremman osan Suomen taloudellisista ja henkisistä resursseista; virkamiestalous ja sen lisäarvo kasvavat nyt Euroopan yhdysvalloissa.

Globaalin kehitysuskon antirakenteita on paikallisuus, paikallinen omavaraisuus, paikallistalous, paikallishallinto. Kuntalaitoksen korvaavat teknoysteemit: terveyspalvelujen, koulutuksen ja sivistystoimen, sosiaali- ja työvoimahuollon kansainväliset palvelukoneistot, joilla ei ole enää merkitystä asukkaiden paikallisen identiteetin tai yhteisöllisyyden ylläpitämisessä.

Osavaltiona Suomi ei tulevaisuudessa tarvitse presidenttiä (ja presidentin virkahan on jo alasajossa), ei ulkoministeriötä eikä omia ulkomaan edustustoja, ja voidaan myös kysyä, mikä on eduskunnan asema ja parlamenttivaalien merkitys? Riittääkö Suomea johtamaan EU:n kuvernööri? Uudet rakenteet ovat eurokeskuksia, Euroopan hallinto-keskuksia, Euroopan kulttuuripääkaupunkeja.

Tulevat eurosukupolvet tuskin tulevat ylläpitämään yhä paisuvaa eduskuntaa ja poliittisia instituutioita, jolla on yhä seremoniallisempi asema; puoluepolitiikka alkaa sekin kuulua menneisyyteen siinä kulttuuriympäristössä, jota hallitsevat erilaisissa globaaleissa teknoysteemeissä elävät postlokaaliset ihmiset. Nykyistä poliittista järjestelmää ylläpitävät, ja tietenkin viimeiseen asti, lähinnä tiedotusvälineet, joille nykyiset mediaaalit ovat miljardibisnes.

Kulttuurin rakennemuutokset

A. Lokaalinen kulttuuri

- Paikallinen ympäristö** -- paikalliset resurssit ja energia
 – paikallinen tieto ja tekniikka
Paikalliset tuotantomuodot -- omavaraisuuden ideologia
 – paikallinen tuotannonjako -- keskinäinen naapuriapu
 – luonnonmukaiset elinkeinovuodet ja työperiodit
Paikallisyhteisöt -- kylähallinto -- sukulaisuus ja naapuruus
 – yhteisöllinen kontrolli -- paikallinen hierarkia
Paikalliskonto -- kylätempellit -- kylänsisäiset perhe- ja siirtymäriitit -- lähimmäisyys-etiikka -- yhteisöllinen moraalit
Yhteisöperinne -- kyläjuhlat -- uskonnolliset juhlat
 -- kylähäät -- kylähautajaiset
Paikallinen identiteetti -- paikallinen kieli (murre)
 – paikalliset käsitteet, kognitiot ja kategoriat
Yhteisöä tukeva folklore -- kerronnan lokaalistaminen
 – moralistinen kerronta – paikallisherokset – paikallishistoria

B. Delokaalinen kulttuuri

- Ei-paikallinen (kansallinen) ympäristö** -- ulkopuoliset resurssit ja energia -- tieteellistekninen taito ja tieto -- yhtenäiskoulutus
Massateollisuus -- liukuhihnatekniikka
 – valtiollinen tuotannonjako -- ammatillinen eriytyminen
 – teollinen aikakäsitys, aikataulut
Keskittävä valtiokulttuuri -- metropolikeskeiset rakenteet
 – keskushallinto -- keskusjärjestöt (korporaatiot) -- kuntakeskukset
 – toimintakeskukset -- valtiollinen kontrolli
Valtiollinen kehitysideologia -- valtiollinen kehitysritualismi
 – poliittiset sosiodraamat -- valtiollinen, kansallinen kulttuurihierarkia
 – teknosysteemien sisäinen etiikka -- ns. individualistinen moraalit
Kansallinen kulttuuriteollisuus -- ammattikulttuuri
 – mediakulttuuri (TV) -- massatapahtumat (festivaalit) -- kulttuuripalvelut
Meritokratia -- organisatorinen integraatio ja identiteetti
 – teknosysteemien kieli, valtion virallinen kieli
 -- poliittiset maailmankatsomukset -- kansalliset utopiat
Kansallinen medialore -- kansallinen taide ja viihde
 -- kulutuskulttuuri -- kansalliset heerokset ja idolit -- kansallinen historia

C. Postlokaalinen kulttuuri

- Globaali ympäristö** -- urbaani teknoluonto -- globaalit resurssit, universaali tieto ja koulutus
Ylikansalliset tuotantorakenteet -- digitaalitekniologia, avaruustekniologia -- automaatio-, robotti-, biotekniikka
Maanosavaltiot -- universaalit teknosysteemit -- internet, globe-verkot -- universaali tiede -- globaalit tiedostot ("maailmanavot")
 – globaali hierarkia
Planetaarinen kehitysideologia -- supernatural engineering, uudelleenluotu kasvi- ja eläinkunta, kyborgit, nanokoneet, kemiallinen tajunta -- tieteellistekninen etiikka -- biologinen moraalit
Universaali tajuntateollisuus -- tieteellistekninen mielenhallinta
 -- yhteinen audiovisuaalinen elämys- ja symbolimaailma
Universaali ihminen -- maailmankieli -- globaalit käsitteet ja kategoriat
 -- universaalit tulevaisuuden utopiat
Maailmankulttuurin representaatiot -- ylikansalliset heerokset, maailmanjohtajat -- maailmanhistoria

Samassa teknosysteemissä. Postlokaalisessa maailmassa keskittyminen siis jatkuu ja kansallisvaltiot vaihtuvat taloudellisiksi mannervaltioiksi, joiden ympäristönä on globaali markkinatalous ja universaali kehitys. Kulttuurinen moninaisuus on yhä autonomisempia tuotannon, hallinnon ja kulttuurin teknosysteemeitä, jotka eivät enää sopeudu paikalliseen tai kansalliseen ympäristöön, vaan ympäristö sopeutetaan niiden vaatimuksiin. Näin yhteiskunta keskittyy keskittymistään" fuusioituu, integroituu, saavuttaa yhä korkeamman kehitystason. Eikä kehitys voi pysähtyä ennen kuin luonto ja ihminen ovat kokonaan teknosysteemien valvonnassa.

Isänmaapolitiikat tarvitsivat kansallisuutta rakentaessaan keskitettyä valtiokulttuuria. Nyt uusi euroeliitti luo uransa Euroopan Yhdysvalloissa, suunnittelee kilpaa uutta mannervaltiota; se on nostanut itsensä kansainväliselle tasolle ja uhoaa omaa euromerkitystään. Jokainen huippupoliitikko on matkalla mannervaltion historiaan. Kulttuuri on ollut sopeutumista tulevaisuuteen ja ekologisia voittajia ovat ne, jotka sopeutuvat nopeimmin.

Tieteellistekninen edistys on tuottanut keinoja hallita yhä suurempia massoja, maanosavaltioita ja globaalia kulttuuria. Digitaalitekniikka yhdenmukaistaa lopulta maailman tietojärjestelmät, se on jo luonut globaalin tietokoneverkoston, maailmanaivot, jossa on kaikki oleellinen, kulttuurisesti vaikuttava tieto. Muulla tiedolla ei tulevaisuudessa ole merkitystä.

Keskitetty kulttuuri tuottaa aina kansalaisensa. Kehitysusko tuottaa myös täydellisen ihmisen, globaalin kilpailijan, *maailmatason* suorittajan, eikä tavallisilla ihmisillä ole enää kulttuurista merkitystä. Ihminen lajina muuttuu postlokaaliseksi, universalistuu, planetarisoituu ja ilmeisesti myös paikallisena kulttuuri kautena syntyneet ihmisten fyysisetkin sopeutumisperitteet, rotuerot, tasoittuvat.

Ihmistuotannon kilparata on sekin jo yhdenmukaistunut. Suomalaiset niin kuin muutkin Euroopan kansat saavat saman globaalin koulutuksen, suorittavat samanlaisen tutkinnon; Euroopan unioni on jo luonut yhteiset koulutus- ja pätevyys- ja sivistysdirektiivit. Postlokaaliset maailmankansalaiset elävät yhteisessä mediatodellisuudessa, seuraavat yhteisiä tapahtumia ja tiedotusriittejä, tulkitsevat yhteisiä symboleja.

Uusi suomalaisuus on eurooppalaisena olemista; kulttuuri ja sivistys ovat uuden eurooppalaisen sukupolven kehitysihmeitä, mannermaista massateollisuutta, yhteismarkkinoita, miljardipiisejä, yhteisiä tiedotusriittejä ja yhteistä uskoa eurooppalaisena olemiseen. Suomalaisen sivistyksen yläpuolelle nousevat manneryliopistot, ylikansalliset tutkimuskeskukset ja eurooppalaiset taivaskanavat.

Uusien kulttuurijohtajien valta perustuu suomalaisen isänmaakulttuurin halveksimiseen ja eurokulttuurin hegemonian luomiseen. Uusi Suur-Suomi on euroministereitä, eurousheilijoita, eurokirjailijoita, suuria mannermaisia sitaatteja. Eurooppalaisuus, globaali matkiminen on tulevaisuuden kulttuuriresurssi.

Uuden sukupolven massakulttuuri. Kansainvälinen tajuntateollisuus on luonut käsityksen, että rikas länsimainen elämä on jatkuvaa kulttuurikokemusten ostamista ja elämysten tuottamista omalle itselle, oman kehon palvontaa, uusien ja uusien teknisten välineiden hankkimista, alati vaihtuvia ihmissuhde-elämyksiä, avioliittoelämyksiä, seikkailemista mielen insinöörien luomassa virtuaalimaailmassa.

Länsimainen kulttuuri on jotain epänormaalia, sen tulee olla yhä kiihottavampaa taidetta tai viihdettä, jota myydään todellisuudesta yhä vieraantuneemmille, yhä sairaammille kuluttajille.

Globaalissa ympäristössä on todellista vain se, joka menee kaupaksi, jota voidaan myydä ja ostaa. Kaikille maailman kansoille markkinoidaan samat tajuntateollisuuden tuotteet, sama väkivalta ja moraalittomuus, samat sirkushuvit, sama globaali matkiminen ja kuluttamisen yhdenmukaisuus. Siinä maailmassa kulttuuria ei enää ole tavallis-

ten ihmisten elämä, tavallisten isien, äitien tai lasten elämä. Paljon tärkeämpää on pahuuden myyminen. Rajoja rikkova taide, elokuvat, koko länsimainen tajuntateollisuus elää seksistä ja väkivallasta, kilpailee pahuuden ja rappion kuvaamisessa.

Uusi ihmislaji, eurooppalainen maailmanihminen, elää yhteisissä tiedotusriiteissä, tulkitsee yhteistä elämysteollisuutta. Hänellä on yhä yhdenmukaisemmat, tieteellistekniset käsitykset luonnosta, maailmankaikkeudesta, ja yhä universaalimmat tulkinnat kulttuurista, ja oikeasta kehityksestä. Postlokaalista ihmistä hallitaan maailmankulttuurin myyteillä ja tajuntatekniikalla; elämä on mediavisioita, tajuntamusiiikkia, tajuntakirjallisuutta, rajatonta elämystiedettä.

Kehitysmeritokratia tuottaa jatkuvasti kehitystietoa myös alikehityksestä, etenkin vieraita kulttuureita koskevia yleistyksiä ja stereotyyppioita. Länsimaiden media hallitsee tietoavaruutta ja ruokkii yhä länsimaisen ihmisen maallikkoteorioita "kehitysmaiden" alikehityksestä, naisten totaalisesta riistosta, nälästä, joka vallitsee kehityspakanoiden puolella maailmaa. Ideologioilla on aina ollut oikeus tuottaa rajattomasti valheita, koska niillä ajetaan hyvää asiaa, pelastusta, kehitystä.

Mediakeskustelun suuria kysymyksiä on ollut, voiko virtuaalitodellisuus, tuo täydellisten elämysten lumemaailma, tehdä ihmiset riippuviksi uudesta tajuntatekniikasta. joidenkin vanhoja termejä kertaavien tutkijoiden mukaan mediaihmiset tulevat identifioitumaan internetiin jotenkin samalla tavalla kuin menneisyydessä paikallisiin yhteisöihin, kansoihin tai ammattiluokkaansa. Mitkään eivät ole niin mystifioituja metatermejä kuin "uusyhteisöt", "uusi lokalisaatio", "multietnisuus" tai "multikulttuurisuus". Yhtä hyvin voitaisiin julistaa, että yhä kasvavat joukot identifioituvat alkoholiin, huumeisiin ja pornografiaan. Mystifioitu virtuaaliyhteisöllisyys ei tuo rakenteellisesti uutta niihin huumekulttuurin muotoihin, joita on jo olemassa.

Todellisen, vaikuttavan kulttuurin tuottavat kansainväliset tajuntateknikat ja mielen insinöörit. Kysymys on jälleen uuden eliitin vallasta. ja tässä puheenvuorossani olen halunnut johdattaa keskustelua siihen, kuinka eurovalta ja globaali kulttuuri hierarkia syntyy, ja tunkeutuu kaikille elämänalueille. Kulttuuri on aina ollut perimmäisen vallan väline.

Täydellisyys, kuinka se määritellään. Millainen on täydellinen meritokratia, koska se toteutuu? Tieteellis-teknisen kehityksen utopioita on tulevaisuuden tutkimus täynnä. Tiedämme jo, että tiede ja tekniikka rakentavat lopullisen sammon ja ratkaisevat kaikki ihmisbodyn ongelmat, että teknosysteemit tulevat tuottamaan täydellisen ihmisalkion ja geeniperimän, uudet maailmantason suorittajat, jotka uskovat, että tiede ja tekniikka kykenevät lopulta hallitsemaan täydellisesti niin luonnonlakeja kuin evoluutiotakin.

Ihminen saa asua täydellisesti suunnitellussa ympäristössä eikä alikehitystä enää ole. Mikään ei ole teknosysteemeille mahdotonta eikä mannertenvälisessä kilpailussa teknologian käytölle tarvitse asettaa eettisiä rajoja. Olemme jo lähellä yhteistä täydellisyyttä ja sitä kulttuurin vaihetta, jota olen kutsunut finalisaatioksi.

Täydellistä kehitystä on (1) **ykseys**. jokaisella elämänalueella on vain yksi teknosysteemi, joka ylläpitää omaa tulevaisuuttaan. Kulttuurin välineet tuotetaan täydellisesti automatisoiduissa tietoteollisuuden, tavarateollisuuden, huoltoteollisuuden ja tulevaisuusteollisuuden globaaleissa tuotantoverkostoissa, joita kutakin ihmisen tarvetta varten on maailmassa vain yksi. Niissä integroituvat korkein rationaalisuus, synergia ja logistiikka. Yksi autoteollisuuden teknosysteemi tuottaa jatkuvasti uusia huipputeknologisia automalleja, yksi teknosysteemi kaikki maailman henkilökohtaiset tietokoneet, yksi teknosysteemi maailmanuutiset ja TV-ohjelmat.

Täydellinen kulttuuri on (2) **rajaton**. Siellä asuu rajaton ihminen, koko ihmiskunta saavuttaa rajattoman ykseyden. Maailmantason uskontomeritokraatti laajentaa loputtomasti ihmisen uskonnollisten elämysten rajoja, kansainvälinen sensuaalimeritokraatti

seksuaalisten elämysten rajoja, mannermainen ajatteluteknikko itsenäisen ajattelun rajoja, tulevaisuusmeritokraatti tulevaisuuden rajoja.

Maailmanaivot yhdistävät eri teknoysteemeissä elävät ihmiset täydelliseen kontaktiin, toinen ihminen on aina tajuntaverkostossa läsnä. Henkilökohtaisilla tajuntavälineilläään maailmankansalainen on joka hetki yhteydessä universumin kybertilakeskuksiin. Hänen persoonansa yhdistyy suursuorittajien elämään, hänen henkensä on läsnä maailmanjohtajien tiedotusriiteissä, hän matkustaa TV-samaanien mukana digitaalito-dellisuuteen. Uusi arki on rajattomia visioita ja mediapintoja, kosmisia tajuntatekstejä, rajatonta elämystiedettä.

Täydellisyys on (3) **ehtymätön**, se uusintaa jatkuvasti uutuutta. Postlokaalinen ihminen voi valita ehtymättömästi uusia tajunnan sisältöjä ja elämänkokemuksia, persoonallisia tyylejä, rajattoman olemassaolon viimeisiä selityksiä ja tulkintoja. Hän voi jatkuvasti uusintaa omaa kehoaan ja itseyyttään, ja ajatteluun, harjoittaa uusinta itsehoitoa, itseuskontoa, itserakkautta; kuluttaa yhä enemmän vapauksia, seksiä, väkivaltaa ja huumeita.

Halutessaan hän voi konstruoida uudelleen sosiaalisen habituksensa ja kommunikaatioverkostonsa, oman alakulttuurinsa; reflektoida uutta mieheyttä ja naiseutta, suomalaisuutta. Teknokoneistot tuottavat hänelle maailmantason multietnisiä elämyksiä, uusia ja uusia perinteitä, lokaliteetteja. Hän voi kuunnella kaikkien kansojen kau-neimpia kansanlauluja, viettää elämänkaarensa aikana yhä uusia etnisiä häitä, kokea yhä uusia siirtymiä ja siirtymäriittejä; kuluttaa ehtymätöntä polykulttuuria.

Kuinka tavallinen ihminen voi vastustaa täydellisyyttä ja miksi alhaalta nouseva resistanssi olisi tarpeellista? Mitä hyödyttää taistella tekoälyä vastaan? Täydellinen kulttuuri on perimmäisiä visioita, tajuntamusiikkia, tajuntakirjallisuutta, rajatonta elämystiedettä. Paikattomalle moniulotteiselle maailmankansalaiselle syötetään kasvavia annoksia mentaalikokemuksia, tieteellis-tekniistä täydellisyyttä. Kaikkialla häntä ympäröivät teknoysteemit, rajaton palvelu, valintojen loputtomuus.

Ihmisen identiteettihistoriat ovat kertomuksia selviämisestä, jokainen haluaa olla oman elämänsä sankari. Oman elämän kertomukset sitovat hänet johonkin paikkaan, yhteisöön, valtioon. Entäpä jos tässä uudessa megakulttuurissa ei enää ole ketään, joka kuuntelisi, ei lähimmäisiä eikä naapureita, ei suomalaista solidaarisuutta.

Aina kun imperiumia rakennetaan, ns. älymystö seisoo hiljaa sivussa tai katsoo taaksepäin. Postlokaalisessa maailmassa toisinaajatteliijoita ei enää tarvita, ihmisiä yhdistää teknoysteemi, rajaton ykseys ja rajaton kehitys.

Näinkö siis syntyy uusi autonominen, monikulttuurinen, internaalisesti vastuullinen ihminen? Vai tulee kehityskulttuurista pelkkä valtakoneisto, jossa tapahtuminen siirtyy reaali maailman ulkopuolelle jonnekin kvasi- tai metaulottuvuuteen. Kulttuurilla olisi itse asiassa sama tehtävä kuin huumeilla: todellisuuden hävittäminen. Näin ihminen ilmeisesti saavuttaa täydellisen onnen. Hänen ei tarvitse elää enää ollenkaan omaa elämäänsä.

Taustakirjoituksia: Rakennemuutos tulevaisuuteen. Postlokaalinen kulttuuri ja Suomi. WSOY 1989. Suomalainen eurooppalainen. Kalevalaseuran vuosikirja 75-76, 16-34. Helsinki 1996. Tajuntateknikoiden vuosituhat. Futura 2/1996. Helsinki 1996.